

عنوان مقاله:

تغییرات فنولوژیک در ترکیب شیمیایی اسانس گیاه مریم گلی مشهدی (*Benth. Salvia leriifolia*) و خاصیت ضد باکتری آن در برابر میکروب های دهانی

محل انتشار:

دومین کنفرانس ملی نوآوری و فناوری علوم زیستی، شیمی ایران (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

پروانه ابریشم چی - دانشیار، گروه زیست شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

آرزو ذاکر - استادیار، گروه آموزش زیست شناسی، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران

ریحانه هوشیار سرجامی - دانش آموخته کارشناسی ارشد، گروه زیست شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

جواد اصیلی - استاد، گروه فارماکوتکونوزی، دانشکده داروسازی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران

مهرانگیز خواجه کرم الدینی - استاد، مرکز تحقیقات میکروب شناسی و ویروس شناسی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران

حسن پرسا - کارشناس پژوهشی، گروه پژوهشی بقولات، پژوهشکده علوم گیاهی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

خلاصه مقاله:

گیاه دارویی مریم گلی مشهدی با نام علمی *Salvia leriifolia* Benth بومی ایران است که خواص دارویی متعددی برای آن گزارش شده است. هدف از این پژوهش، ارزیابی اسانس گیاه در مراحل مختلف فنولوژی و اثر ضد باکتری آن بر عوامل بیماریزای دهانی به منظور امکان استفاده از آن در ترکیب دهان شویه ها بود. محتوای شیمیایی اسانس برگ در مراحل مختلف رویشی، گلدهی و بذردی از طریق آنالیز GC/MS ارزیابی شد. سپس اثر ضد باکتری غلظت های مختلف اسانس بر باکتری های *Streptococcus pyogenes*، *Streptococcus sanguis*، *Streptococcus mutans* و *Actinomyces viscosus*، با روش های آگار دیفیوژن، آگار دایلوژن و ماکرودایلوژن بررسی و با دهان شویه های کلرهگزیدین و ستیل پیریدینیوم مقایسه شد. ترکیبات بتا-پینن، آلفا-مورولول، آلفا-پینن، 1 و 8-سینئول، گاما-کادینن و ارمولیکنول عمده ترین اجزای تشکیل دهنده اسانس بودند. اسانس گیاه در تمام مراحل فنولوژی از رشد باکتریها ممانعت کرد. بیشترین و کمترین اثر ممانعت از رشد باکتری، به ترتیب در باکتری های *Streptococcus mutans* و *Streptococcus pyogenes* مشاهده شد. قطر هاله ممانعت از رشد ناشی از تاثیر اسانس، در بیشتر مراحل فنولوژی، نسبت به کلرهگزیدین و ستیل پیریدینیوم بیشتر بود. بیشترین فعالیت ضد میکروبی در اسانس حاصل از مرحله گلدهی و بذردی ارزیابی شد. حداقلغلظت بازدارنده از رشد باکتری های در معرض اسانس، جز در مورد باکتری استرپتوکوکوس موتانس، در بیشتر تیمارها، مشابه کلرهگزیدین بود. اسانس در بیشتر مراحل رشد، فعالیت باکتری وساییدی یکسان و در اغلب موارد، عملکردی قابل مقایسه با کلرهگزیدین داشت. اسانس مریم گلی مشهدی قابلیت مهار رشد میکروب های دهانی را دارد و می تواند گزینه مناسبی در تولید دهان شویه هایی با منشا گیاهی باشد.

کلمات کلیدی:

اسانس، باکتری های دهان، ضدباکتری، فنولوژی، مریم گلی مشهدی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1043938>

